

SZZ Mgr DFU témata – okruhy

doc. PhDr. Michal Šroněk, CSc.

1. Proměny vizuality veřejného prostoru českých měst od 14. do 19. století (obecně + konkrétní příklad)

Doporučená literatura:

Zikmund Winter, *Zlatá doba měst českých*, Praha 1991

Pavel Waisser, *Renesanční figurální sgrafito na průčelích moravských městských domů*, Olomouc 2014

Zdeněk Hojda – Jiří Pokorný, *Pomníky a zapomínky*, Praha 1996

Jiří Kropáček, *Pražské veduty: proměny obrazu města (1493-1908)*, Praha 1995 a 1997

Howard Louthan, *Obracení Čech na víru aneb rekatolizace po dobrém i po zlém*, Praha 2011

2. Umělecké dílo jako nástroj reprezentace v umění doby Karla IV.

Doporučená literatura:

Jiří Fajt, ed., *Magister Theodoricus: dvorní malíř císaře Karla IV.: umělecká výzdoba posvátných prostor hradu Karlštejna*, Praha 1997

Jiří Fajt, ed., *Karel IV. Císař z boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310-1437*, Praha 2006

3. Umělecké dílo jako nástroj reprezentace na dvoře Rudolfa II.

Robert J. W. Evans, *Rudolf II. a jeho svět. Myšlení a kultura ve střední Evropě 1576-1612*, Praha 1997

Thomas DaCosta Kaufmann, *The School of Prague. Painting at the Court of Rudolf II*, Chicago 1988 (Paříž 1985)

E. Fučíková – B. Bukovinská – I. Muchka, *Umění na dvoře Rudolfa II*, Praha 1988

Rudolf II. a Praha. Císařský dvůr a rezidenční město jako kulturní a duchovní centrum střední Evropy, Praha – Londýn – Milan 1997, eds. E. Fučíková, J. Bradburne, B. Bukovinská, J. Hausenblasová, L.

Konečný, I. Muchka, M. Šroněk (eseje, vyšlo česky a německy)

Rudolf II. a Praha. Císařský dvůr a rezidenční město jako kulturní a duchovní centrum střední Evropy, Katalog vystavených exponátů, Praha 1997, eds. E. Fučíková, J. Bradburne, B. Bukovinská, J.

Hausenblasová, L. Konečný, I. Muchka, M. Šroněk (katalog, vyšlo jen česky)

4. Obraz v teorii a praxi husitství a utrakvismu

Doporučená literatura:

Milena Bartlová, *Pravda zvítězila. Výtvarné umění a husitství. 1380-1490*, Praha 2015

Kateřina Horníčková – Michal Šroněk, *Umění české reformace (1380-1620)*, Praha 2010

5. Obraz jako problém a instrument mezi reformací a protireformací v Čechách

Doporučená literatura:

Kateřina Horníčková – Michal Šroněk, *Umění české reformace (1380-1620)*, Praha 2010

Michal Šroněk, *De sacris imaginibus. Patroni, malíři a obrazy předbělohorské Prahy*, Praha 2013

Mgr. Hynek Látal, Ph. D.

1. Osobnosti a stavební i kresebné památky hutě při dómu sv. Štěpána ve Vídni a jejich význam pro pozdně gotickou architekturu střední Evropy.

Doporučená literatura:

Hynek Látal, Původ klenebních obrazců Hanse Getzinger, *Umění LIV*, 2006, s. 118 – 138.
Hans Josef Böker, *Der Wiener Stephansdom. Architektur als Sinnbild für das Haus Österreich*, Salzburg 2007.
Pavel Kalina, *Benedikt Ried a počátky záalpské renesance*, Praha 2009 (odpovídající kapitoly).
Hynek Látal, *Laboratoře inovací. Centra a osobnosti klenebního umění střední Evropy 15. století*, České Budějovice 2017 (odpovídající kapitoly).

2. Regionální podoby pozdně gotické architektury kolem roku 1500 v českých zemích – jižní a severní Čechy, jižní Morava. Klíčové památky a stavitelské osobnosti.

Doporučená literatura:

Heide Mannlová, *Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostě v dějinách českosaské pozdní gotiky*, Most 1970.
kat. výst. *Od gotiky k renesanci I – III*, Brno a Olomouc 1999 – 2002 (odpovídající statě a hesla).
Roman Lavička, *Pozdně gotické kostely na rožmberském panství*, České Budějovice 2013.
Jiří Kuthan, *Královské dílo ze Jiřího z Poděbrad a dynastie Jagellonců*, Díl I. a II., Praha 2013 a 2014 (odpovídající kapitoly).

3. Malířství tzv. Podunajské školy: východiska v díle A. Dürera a L. Cranacha; hlavní centra, významní představitelé a charakteristika malířského projevu.

Doporučená literatura:

Jan Loriš, *Hans Holbein a jihoněmecké malířství kolem roku 1500*, Praha 1942.
Otto Wutzel (ed.), *Die Kunst der Donauschule 1490–1540* (kat. výst.), Linz 1965.
Christoph Wagner – Oliver Jehle, *Albrecht Altdorfer. Kunst als zweite Natur*, Regensburg 2012.
Sabine Haag – Guido Messling (edd.), *Fantastische Welten. Albrecht Altdorfer und das Expressive in der Kunst um 1500*, Wien 2014.
Magdaléna Nespěšná Hamsíková, *Lucas Cranach a malířství v českých zemích (1500 – 1550)*, Praha 2016 (tam další česká literatura).

4. Pozdně gotické sochařství v jižních a jihozápadních Čechách – problematika bádání, hlavní památky a otázka identity anonymních Mistrů Oplakávání ze Žebráku a ze Zvíkova.

Doporučená literatura:

Jaromír Homolka (ed.), *Jihočeská pozdní gotika 1450 – 1530* (kat. výst.), Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou 1965 (odpovídající statě a hesla).
Petr Jindra – Michaela Ottová (eds.), *Obrazy krásy a spásy. Gotika v jihozápadních Čechách* (kat. výst.) Západočeská galerie v Plzni 2013 (odpovídající statě a hesla, zde starší česká literatura).

5. Obraz a kult ve středověku – pojmy imago, Andachtsbild; role relikviářů a sepulkrálních památek.

Doporučená literatura:

Kateřina Horníčková – Michal Šroněk (eds.), *Umění české reformace 1380 – 1620*, Praha 2010 (odpovídající statě a hesla).
Milena Bartlová, *Skutečná přítomnost. Středověký obraz mezi ikonou a virtuální realitou*, Praha 2012.
Herbert L. Kessler, *Ani Bůh ani člověk. Slova, obrazy a středověká úzkost z výtvarného umění*, Brno 2016.

1) Modernismus, avantgarda a neoavantgarda: charakteristika pojmů, časové zařazení, příklady

Doporučená literatura:

Charles Harrison, Modernizmus, in: Robert S. Nelson – Richard Schiff (eds), *Kritické pojmy dejín umenia*, Bratislava 2004, s. 228–242

Clement Greenberg, Modernistická malba, in: Tomáš Pospiszyl (ed.), *Před obrazem. Antologie americké výtvarné teorie a kritiky*, Praha 1998, s. 35–42

Peter Bürger, *Teorie avantgardy. Stárnutí moderny. Stati o výtvarném umění*, Praha 2015

Hal Foster, Co je nového na neoavantgardě?, *Sešit pro umění, teorii a příbuzné zóny IV*, 2010, č. 8, s. 58–84

2) Proměny galerie a muzea umění v 19. a 20. století. Ideologie galerijního prostoru a umělecké intervence měnící jeho povahu

Doporučená literatura:

Brian O'Doherty, *Uvnitř bílé krychle. Ideologie galerijního prostoru*, Praha 2014

Ladislav Kesner ml., *Muzeum umění v digitální době. Vnímání obrazů a prožitky umění v soudobé společnosti*, Praha 2000

3) Výtvarný kritik a kurátor: proměna jejich role v uměleckém provozu

Doporučená literatura:

Petr Wittlich, Výtvarná kritika a dějiny umění, *Bulletin UHS 2/2013*, s. 6–8

Lada Hubatová-Vacková, K diskuzi o umělecké kritice dnes, *Ibidem*, s. 8–9

Filip Šenk, Několik volných poznámek k výtvarné kritice, *Ibidem*, s. 9–10

Tomáš Pospiszyl, Umění z druhé strany oceánu, in: idem (ed.), *Před obrazem. Antologie americké výtvarné teorie a kritiky*, Praha 1998, s. 13–30

David Korecký (ed.), *Médium kurátor. Role kurátora v současném českém umění*, Praha 2009

4) Kontext: definice a kritická reflexe pojmu

Doporučená literatura:

Paul Mattick, jr. Kontext, in: Robert S. Nelson – Richard Schiff (eds), *Kritické pojmy dejín umenia*, Bratislava 2004, s. 145–163

Michael Baxandall, Umění, společnost a Bouguerův princip, in: Ladislav Kesner (ed.), *Vizuální teorie. Současné anglo-americké myšlení o výtvarných dílech*, Jinočany 1997, s. 131–144

Norman Bryson, Umění v kontextu, in: *ibidem*, s. 237–261